

جواهرات

جواهرات به مجموعه ای از زیورهای گفته میشود که از سنگهای گرانبها ساخته می شوند. مهمترین سنگهای پر بها به شرح زیرند:

* الماس * در کوهی * زیرجد هندی (توپاز) * زمرد
* سنگ ماه (حجرالقمز) * شبق (کهربای سیاه) * طلای کاذب *
عقیق * عقیق سلیمانی (سنگ باباقوری) * فیروزه * کهربا
* لاجورد * لعل (نارسنگ، حجر سیلان)

* مرمر سبز (مالاکیت) * مروارید * یاقوت * یاقوت
کیود * یشم

الماس بطور طبیعی تحت فشارهای زیاد اعماق زمین و در زمانی طولانی شکل میگیرد. اما در آزمایشگاه می توان به کمک دو فرآیند مجزا در زمانی بسیار کوتاهتر الماس تولید کرد. فرآیند فشار بالا _ دما بالا (HP HT) اساساً تقلیدی است از فرآیند طبیعی شکل گیری الماس در حالی که فرآیند رسوب گیری بخار شیمیایی (CVD) دقیقاً خلاف آن عمل می کند. در واقع CVD بجای وارد کردن فشار به کربن برای تولید الماس با آزاد گذاشتن اتمهای کربن به آنها اجازه می دهد با ملحق شدن به یکدیگر به شکل الماس در آیند.

در کوهی بصورت بی رنگ، سفید و بر اثر ناخالصی به رنگهای بنفش، شیری، دودی و زرد دیده می شود
حالت بیرنگ را در کوهی می نامند و وقتی رنگ بخود بگیرد آنرا عقیق می گویند.

زَبْرَجَدِ هِنْدِي (توپاز، زمرد شرق) یکی از سنگهای قیمتی است. زیرجد هندی سنگی است شفاف تا نیمه شفاف و در رنگهای: بی رنگ، زرد مایل به قهوه ای، آبی روشن، صورتی مایل به قرمز، سبز روشن نیز دیده شده است.

زُمرُود گونه ای بریل و از سنگ های گران بها است. این سنگ که از سیلیکات آلومینیوم و بریلوم تشکیل شده در سنگهای پگماتیت یافت می شود

واژه زمرد عربی شده «اسماراگدوس» یونانی است که خود گویا از واژه ای سانسکریت به معنی سبز گرفته شده. نام اصلی فارسی

آن دوال یا دوبال است در باور قدیمی، زمرد را دفع کننده بیماری صرع و کورکننده مار می پنداشتند زمرد در قدیم در مصر باستان و اتریش و سوات در شمال پاکستان استخراج می شد. امروزه بهترین زمردها از معدن موزو در کشور کلمبیا استخراج می شود.

سنگ ماه از سنگهای تزئینی است در باورهای خرافی پیشینیان سنگ ماه سنگی است که نقره را جذب می کند و با افزایش نور ماه، گردآلودگی آن سپیدرنگ می شود. برای درمان صرع، جنون و خفقان مفید است. آویزان نگه داشتن آن در پارچه کیود باعث پذیرش جاه و زدودن ترس می شود و آویختن آن بر نخل، نگهدارنده میوه آن است.

شَبَق (کهربای سیاه، سنگ موسی، مهر سیاه) یکی از مواد کانی است که به عنوان یکی از سنگهای قیمتی، با ارزش کم، به شمار می آید.

شبق در اصل یک کانی نیست بل که در زمره کانی وارها شمرده می شود زیرا این سنگ خاصگاهی زیستی دارد. شبق در اصل از چوب های پوسیده ای که تحت فشار بسیار شدید بوده اند پدید آمده است.

طلای کاذب در فارسی برنجه و سنگ نورنیز نامیده می شود.

این کانی از نظر شفافیت کدر بوده و به رنگ زرد، زرد طلایی یا بازتاب چند رنگی مشاهده می شود و آنرا طلای احمق ها می نامند. عقیق گونه ای سنگ گران بها است. عقیق سنگی سیلیسی و نوعی از در کوهی است که بیشتر از سنگ یمانی تشکیل شده است. ویژگی عقیق ریزدانه بودن آن و روشنی رنگش است عقیق درخشانده و بلورین می باشد. بهترین آن سرخ و زرد و سفید است. گونه ای از آن که ذرات فراوان میکا دارد و براق است دلربا نامیده می شود.

عَقِیق سلیمانی یا سنگ باباقوری نوع رگه دار سنگ یمانی (-chalcedony) است. سنگ یمانی خود گونه ای از در کوهی (کوارتز) است. رنگ رگه های عقیق سلیمانی سفید و سیاه است. به آن گونه که رگه های رنگی اش بجای سیاه، طیف هایی از قرمز هستند عقیق یمانی را (Sardonyx) می گویند..

فیروزه یک کانی کمیاب و ارزشمند آبی نزدیک به سبز است که خواهان فراوانی دارد. این کانی به دست فیروزه ترشان شکل داده می شود و به عنوان نگین برای انگشتر، گردنبند، گوشواره و دیگر جواهرات به کار می رود.

پیش تر این کانی تنها از سنگ فیروزه به دست می آمد ولی امروزه همانند دیگر کانی ها مصنوعی نیز فرآوری می شود به گونه ای که حتی تشخیص طبیعی یا مصنوعی بودن آن برای کارشناسان نیز بسیار دشوار است.

کهربا به شیره (صمغ) فسیل شده درخت گفته می شود که معمولاً به خاطر رنگ زیبایش دارای ارزش است. معمولاً از این ماده برای ساخت اشیاء تزئینی و جواهر استفاده می شود.

عمده کهربای جهان عمری بین ۳۰ تا ۹۰ میلیون سال دارد. گاهی در داخل کهربا حشرات و حتی پستانداران کوچک به دام افتاده روزگاران پیش از تاریخ نیز یافت شده اند.

لاجورد سنگی آبی رنگ است که ترکیب شیمیایی آن شامل فسفات آب دار طبیعی آلومینیوم، آهن، منیزیم و کلسیم است. این سنگ به خاطر سختی و رنگ آبی خوش رنگی که دارد در جواهرسازی به عنوان نگین به کار می رود. به آن لاجورد و لاجورد نیز گفته شده است.

لَعل (نارسنگ، حجر سیلان) یکی از سنگهای قیمتی است. لعل ها از دوره برنز به عنوان سنگ قیمتی و ساینده کاربرد داشته اند.

لعل واژه ای فارسی است و اصل آن لال بوده است. آن را در قدیم، لال، بدخشانی، بدخشی و ملخش نیز می نامیدند
مُروارید یا دُر، گوهری است معمولاً سفید و درخشان که در اندرون برخی از نرم تان دوکفه ای مانند صدف مروارید به وجود می آید.

وقتی جسمی خارجی مانند ذره ای شن بین صدف و پوسته او قرار بگیرد جانور لایه هایی مرکب از ماده آلی شاخی کونچولین و بلورهای کلسیت یا آراگونیت را به دور جسم خارجی ترشح می کند. از این لایه های هم مرکز رفته رفته مروارید شکل می گیرد.